

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

МАТЕРІАЛИ

100 – ї

підсумкової наукової конференції

професорсько-викладацького персоналу

Вищого державного навчального закладу України

«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

11, 13, 18 лютого 2019 року

(присвячена 75 - річчю БДМУ)

Чернівці – 2019

УДК 001:378.12(477.85)

ББК 72:74.58

М 34

Матеріали 100 – ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет», присвяченої 75-річчю БДМУ (м. Чернівці, 11, 13, 18 лютого 2019 р.) – Чернівці: Медуніверситет, 2019. – 544 с. іл.

ББК 72:74.58

У збірнику представлені матеріали 100 – ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет», присвяченої 75-річчю БДМУ (м.Чернівці, 11, 13, 18 лютого 2019 р.) із стилістикою та орфографією у авторській редакції. Публікації присвячені актуальним проблемам фундаментальної, теоретичної та клінічної медицини.

Загальна редакція: професор Бойчук Т.М., професор Івашук О.І., доцент Безрук В.В.

Наукові рецензенти:

професор Братенко М.К.

професор Булик Р.Є.

професор Гринчук Ф.В.

професор Давиденко І.С.

професор Дейнека С.Є.

професор Денисенко О.І.

професор Заморський І.І.

професор Колоскова О.К.

професор Коновчук В.М.

професор Пенішкевич Я.І.

професор Сидорчук Л.П.

професор Слободян О.М.

професор Ткачук С.С.

професор Тодоріко Л.Д.

професор Юзько О.М.

д.мед.н. Годованець О.І.

ISBN 978-966-697-543-3

© Буковинський державний медичний
університет, 2019

структура мови можуть бути охарактеризованими як загальний закон внутрішньої організації і функціонування мови". Поняття системи мови з точки зору А.І. Кузнецової – це підхід до вивчення мовних явищ як елементів складної структури. Під системою зазвичай розуміють взаємозв'язок і взаємодію між рядом явищ одного порядку (іноді термін "система" використовується в розумінні чогось цілого). Осмислення мови як системи ми знаходимо у Фердинанда де Сосюра. Він розробив учення про мову як систему знаків, що є вагомим лише в протиставленні. За Ф.Сосюрою, мова – «це точна система, і його теорія повинна бути системою настільки ж точною як мова».

На думку Ж.П. Соколовської цілісний аналіз сукупності есемантичних відношень в лексиці здається, на перший погляд, неможливим через неосяжність словникового складу тої чи іншої мови на даній стадії її розвитку. Якщо системність фонологічного рівня й граматики в мовознавстві після Сосюрівського періоду не викликала сумнівів, то на питання чи лексика є системою, мовознавці давали різні відповіді. У вітчизняному мовознавстві про системність лексики було заявлено ще в минулому столітті. Видатний український мовознавець О.О.Потебня закликав учених вивчати семантичні відношення між словами, закони і правила внутрішніх змін у групах семантично пов'язаних слів. Лексика – це не механічне нагромадження слів, а система і на це вказують такі факти: виведення одних одиниць з інших одиниць однієї й тієї ж мови, тобто можливість тлумачення будь-якого слова іншими словами (мовознавство – наука про мову); можливість описати семантику слова за допомогою обмеженого числа елементів (плавати – рухатися у воді); системність і упорядкованість об'єктивного світу, що відображається в лексиці.

Никифорук Т.М.
ВПЛИВ ВІРШОВАНОЇ ТВОРЧОСТІ Й.-В. ГЕТЕ ТА Г. ГАЙНЕ
НА ПОЕЗІЮ С. ВОРОБКЕВИЧА

*Кафедра суспільних наук та українознавства
Вищий державний навчальний заклад України
«Буковинський державний медичний університет»*

С. Воробкевич як буковинець і випускник німецької гімназії знав творчість німецьких класиків. Щодо Й.-В. Гете, матеріалом для зіставлення є його твір «Танець мерців» та поезія С. Воробкевича «Мертвецька нічна гульня». Нічні танці покійників – один із традиційних мотивів у світовій літературі. У Й.-В. Гете він має форму середньовічної балади, у якій йдеться про зухвалий вчинок вартового: побачивши нічний танець мерців, які познімали з себе довге біле вбрання, він викрадає чийсь саван. Один з мертвих лізе до нього по стіні башти, щоб забрати свою одягу. Нагнітання жаху завершує розв'язка в останній строфі. Балада німецького класика написана семивіршами Амф 4,3,4,3,4,4,3 з римуванням аВаВссD. Буковинець «українізує» страшний мотив і робить його певною мірою естетичнішим. Увага автора переноситься зі змалювання жаху на змалювання картин, що викликають співчуття до персонажів балади – Олени, яка «вчора в могилу закрита» і Петра, який тужить за нею. Як і в німецькому джерелі, розкриваються гроби, але виходять з них «прекрасні дівчата» «у білій одежі» і, очолювані Оленою, розпочинають танець, до якого приєднується і живий Петро. З третіми півнями дівчата зникають, залишається лише вже померлий Петро.

Форма балади С. Воробкевича простіша, ніж у німецького генія: вона написана нерозмежованими катренами чотиристового цезурованого амфібрахія з римуванням АbAb. Цікаво, що посеред тексту, бажаючи підкреслити зміну ситуації чи настрою, автор виділяє два семивірші (рядки 21-й – 27-й, та 23-й – 29), які можуть сприйматися як натяк на будову прототексту. Завершальний чотиривірш стає першим версом п'ятивірша.

Цікаво також зіставити баладу Й.-В. Гете «Лісовий король» і Воробкевичів твір (теж баладу) «Марічка» у яких простежуємо подібність тематики та форми. У німецького генія подано моторошну картину: батько з хворою дитиною на руках мчить верхи крізь нічний ліс. Хворій дитині ввижається нічний король, який кличе її до себе. У творі С. Воробкевича дівчина, у якої загинув коханий і яка провела добу біля його тіла на морозі, зізнається матері.

Цілком очевидною є подібність форми: в обох творах маємо катрени, що складаються із двох двовіршів, скріплених чоловічими римами. Розмір німецького зразка – баладний чотиринаголосний дольник (вид акцентного вірша, у рядках якого кількість ненаголошених складів між наголошеними, за М. Гаспаровим, коливається в межах 1–2). Розмір української балади – чотиристоповий цензурований амфібрахій. Саме цей розмір слов'янські перекладачі німецьких та англійських балад уважали відповідником чотиринаголосного дольника.

Щодо Г. Гайне, то «сліди» його поезії фіксуємо в лизці творів буковинця. Впродовж усієї творчості С. Воробкевич писав свою «Книгу пісень», особливо «Ліричне інтермеццо». Ознаки таких його творів: громадянська (на початку і в кінці), філософська (на початку) та інтимна (упродовж всієї творчості) лірика з такими ознаками форми: катрен тристопового ямба з неповним римуванням (структура, яку активно культивував Г. Гайне). Ще на початку творчого шляху ЯЗ у нашого автора тісно був пов'язаний із громадянською тематикою: «Збудилась Русь», «Наш світ великий, кажуть...», «Лети, здорова пташко...», «Могила співака». Однак уже у вірші «Щастя», що є прикладом філософської лірики, відчувається Гайнева інтонація. Образ скали «цілісінької із скла»: у Г. Гайне у «Смерті богів» «земля, немов зі скла». З 1885 року С. Воробкевич у річці Гайневої форми створив чимало поезій на інтимну тематику: «Де з журавлем криниця...», «Дівчино чорноброва...», «Здорова будь, дівчино...», «Під дубом кучерявим...», «Марійка із Розтію», «Цвіли дві рожі білі...». Серед них наявні вірші з явними лексичними перегуками.

Гайнівські інтонації відчутні у творах буковинця, написаних катренами Я4 («Дівчину сватав я тогід...»), Я4343 («Літають ластівки малі...», «Здоровий будь, лісочку мій...», «Ти веселенько так ступала...»), ХЗ («Рожі і гвоздики...»), Х4 («Хоч морози лютували...»).

Осипенко В.А.
ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ АДАПТАЦІЇ
ТА АДАПТИВНИХ ПРОЦЕСІВ ОСОБИСТОСТІ ДО УМОВ КРИЗИ

Кафедра психології та філософії
Вищій державній навчальній заклад України
«Буковинський державний медичний університет»

Актуальність теми обумовлена важливістю підготовки конкурентоздатного фахівця медичної галузі в умовах сучасного трансформаційного суспільства. Середина навчання студентів – майбутніх лікарів у закладі вищої освіти часто є кризовим і характеризується втомою і високою нервово-психічною напругою, що пов'язано з умовами навчання, темпом життя, організацією часу, великим обсягом необхідної інформації, загальним навантаженням, підготовкою до здачі ліцензійного іспиту КРОК, і зниженням адекватних, адаптивних можливостей організму, що створює замкнене коло, поглиблюючи негативні впливи на психічне і фізичне здоров'я особистості.

При детальному аналізі наукових досліджень з даної тематики, на нашу думку, недостатньо висвітленим є питання особливостей адаптації, адаптивних процесів особистості до умов кризи середини навчання та використання копінг стратегій під час набуття фахової медичної освіти.

Метою нашої роботи є дослідження особливостей адаптації та адаптивних процесів особистості студента-медика до умов кризи середини навчання через експериментальне дослідження копінг стратегій.

Соціальна адаптація є динамічним системним процесом, ефективність якого залежить від взаємодії людини й ситуації. Об'єктивні властивості ситуації впливають на її успішність і на психологічні механізми, які лежать в основі поведінкових стратегій, спрямованих на пристосування. Однак суб'єктивна оцінка стосується як визначення параметрів ситуації, її особистісної значущості, так і власної спроможності подолання ситуації за допомогою наявних копінг-стратегій. Вибірку нашого дослідження склали 52 студенти 3-4 курсів, спеціальностей «Стоматологія», «Лікувальна справа» БДМУ. В ході дослідження була використана методика Дж.Амірхана «Індикатор копінг стратегій», яка дозволяє визначити